2023/2721

5.12.2023.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2023/2721

od 4. prosinca 2023.

o izmjeni Odluke (ZVSP) 2020/1999 o mjerama ograničavanja zbog teških kršenja i povreda ljudskih prava

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 29.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Vijeće je 7. prosinca 2020. donijelo Odluku (ZVSP) 2020/1999 ([1]).

(2) Na temelju preispitivanja Odluke (ZVSP) 2020/1999 Vijeće smatra da bi njezinu primjenu trebalo produljiti do 8. prosinca 2026. Osim toga, Vijeće smatra da je primjereno uvesti revizijsku klauzulu u vezi s postojećim mehanizmom odstupanja.

(3) Na temelju preispitivanja Priloga Odluci (ZVSP) 2020/1999 primjenu mjera utvrđenih u člancima 2. i 3. te odluke u pogledu fizičkih i pravnih osoba, subjekata i tijela navedenih u tom prilogu trebalo bi produljiti do 8. prosinca 2024. Unose koji se odnose na devet fizičkih osoba i tri subjekta uvrštene u taj prilog trebalo bi ažurirati.

(4) Odluku (ZVSP) 2020/1999 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odluka (ZVSP) 2020/1999 mijenja se kako slijedi:

1. članak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 10.*

1. Ova Odluka primjenjuje se do 8. prosinca 2026. i stalno se preispituje. Mjere utvrđene u člancima 2. i 3. primjenjuju se u pogledu fizičkih i pravnih osoba, subjekata i tijela navedenih u Prilogu do 8. prosinca 2024.

2. Odstupanje iz članka 4. stavka 1. redovito se preispituje, a najmanje svakih 12 mjeseci ili na hitan zahtjev bilo koje države članice, Visokog predstavnika ili Komisije nakon što je došlo do bitne promjene okolnosti.”;

2. Prilog se mijenja u skladu s Prilogom ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 4. prosinca 2023.

Za Vijeće
Predsjednik
O. PUENTE SANTIAGO

([1]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2020/1999 od 7. prosinca 2020. o mjerama ograničavanja zbog teških kršenja i povreda ljudskih prava (SL L 410 I, 7.12.2020., str. 13.).

PRILOG

Prilog Odluci (ZVSP) 2020/1999 mijenja se kako slijedi:

1. u odjeljku A („Fizičke osobe”) unosi za sljedećih devet fizičkih osoba zamjenjuju se sljedećim:

	Imena (transliteracija na latinično pismo)	Imena	Identifikacijski podaci	Razlozi za uvrštenje na popis	Datum uvrštenja na popis
„2.	Alexander (Alexandr) Ivanovich BASTRYKIN	Александр Иванович БАСТРЫКИН	Položaj(-i): predsjednik Istražnog odbora Ruske Federacije Datum rođenja: 27.8.1953. Mjesto rođenja: Pskov, Ruski SFSR (sada Ruska Federacija) Državljanstvo: rusko Spol: muški	Alexander Bastrykin predsjednik je Istražnog odbora Ruske Federacije („Odbor”) od siječnja 2011. (kao vršitelj dužnosti predsjednika od listopada do prosinca 2010.). Na toj funkciji nadgleda sve aktivnosti Odbora. Odborom po dužnosti predsjeda ruski predsjednik. Alexander Bastrykin u svojstvu predsjednika Odbora odgovoran je za teška kršenja ljudskih prava u Rusiji, uključujući proizvoljna uhićenja i pritvaranja. Alexander Bastrykin odgovoran je za raširene i sustavne represivne kampanje Odbora protiv ruske oporbe, usmjerene protiv članova oporbe i u okviru kojih se protiv članova oporbe provode istrage. Odbor je 29. prosinca 2020. pokrenuo istragu protiv vođe oporbe Alekseja Navaljnog te ga optužio za prijevaru velikih razmjera. Aleksej Navaljni i drugi objavili su članke o vlasništvu Alexandera Bastrykina nad češkim poduzećem za nekretnine LAW Bohemia tijekom 2000-ih. Istražni odbor, kojim još uvijek predsjeda Alexander Bastrykin, 2022. optužio je 92 ukrajinska vojnika za zločine protiv čovječnosti tijekom agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine.	2.3.2021.

	Imena (transliteracija na latinično pismo)	Imena	Identifikacijski podaci	Razlozi za uvrštenje na popis	Datum uvrštenja na popis
6.	WANG Junzheng	王君正 (kineski način pisanja)	Položaj(-i): član 20. Centralnog komiteta Komunističke partije Kine (KPK) (prosinac 2022. – prosinac 2026.); zamjenik člana 14. Nacionalnog narodnog kongresa (NPC, veljača 2023. – veljača 2027.); tajnik Komunističke partije Kine (KPK) u Autonomnoj regiji Tibet; bivši tajnik partije u okviru Proizvodnih i građevinskih snaga Xinjianga (XPCC) i zamjenik tajnika partijskog odbora kineske Autonomne ujgurske regije Xinjiang; politički komesar XPCC-a i glavni izvršni direktor grupacije China Xinjian Group Datum rođenja: svibanj 1963. Mjesto rođenja: Linyi, Shandong (Kina) Državljanstvo: kinesko Spol: muški	Tajnik Komunističke partije Kine (KPK) u Autonomnoj regiji Tibet od listopada 2021. Član 20. Centralnog komiteta Komunističke partije Kine (KPK) (prosinac 2022. – prosinac 2026.). Zamjenik člana 14. Nacionalnog narodnog kongresa (NPC, veljača 2023. – veljača 2027.). Bivši tajnik partije u okviru Proizvodnih i građevinskih snaga Xinjianga (XPCC) i zamjenik tajnika partijskog odbora kineske Autonomne ujgurske regije Xinjiang (XUAR) od travnja 2020. do listopada 2021., kao i politički komesar XPCC-a od svibnja 2020. do listopada 2021. Bivši tajnik Odbora za politička i pravna pitanja XUAR-a od veljače 2019. do rujna 2020. Wang Junzheng obnašao je i druge visoke položaje u XPCC-u. XPCC je ekonomska i paravojna organizacija u državnom vlasništvu u XUAR-u koja izvršava administrativnu vlast i kontrolira ekonomske aktivnosti u Xinjiangu. Kao tajnik partije i politički komesar XPCC-a Wang Junzheng sudjelovao je u nadzoru svih politika koje provodi XPCC. Na tom je položaju bio odgovoran za teška kršenja ljudskih prava u Kini, posebice masovna proizvoljna pritvaranja i ponižavajuće postupanje u odnosu na Ujgure i osobe koje su pripadnici drugih muslimanskih etničkih manjina, kao i za sustavna kršenja njihove slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja, što je povezano, među ostalim, s programom masovnog nadzora, pritvaranja i indoktrinacije usmjerenim na Ujgure i osobe koje su pripadnici drugih muslimanskih etničkih manjina koji XPCC provodi. Bio je odgovoran i za sustavno iskorištavanje Ujgura i osoba koje su pripadnici drugih muslimanskih etničkih manjina kao prisilne radne snage, posebice na poljima pamuka, koje provodi XPCC. Kao zamjenik tajnika partijskog odbora XUAR-a Wang Junzheng sudjelovao je u nadgledanju svih sigurnosnih politika koje se provode u Xinjiangu, uključujući navedeni program usmjeren na Ujgure i osobe koje su pripadnici drugih muslimanskih etničkih manjina. Kao tajnik Odbora za politička i pravna pitanja XUAR-a od veljače 2019. do rujna 2020. Wang Junzheng bio je odgovoran za održavanje unutarnje sigurnosti i izvršavanje zakonodavstva u XUAR-u. Obnašajući tu funkciju bio je na ključnom političkom položaju te zadužen za nadzor i provedbu navedenog programa.	22.3.2021.

	Imena (transliteracija na latinično pismo)	Imena	Identifikacijski podaci	Razlozi za uvrštenje na popis	Datum uvrštenja na popis
7.	WANG Mingshan	王明山 (kineski način pisanja)	Položaj(-i): zamjenik člana 14. Nacionalnog narodnog kongresa (NPC, veljača 2023. – veljača 2027.); član Stalnog odbora Partijskog odbora Autonomne ujgurske regije Xinjiang (XUAR); tajnik Odbora za politička i pravna pitanja XUAR-a Datum rođenja: siječanj 1964. Mjesto rođenja: Wuwei, Gansu (Kina) Državljanstvo: kinesko Spol: muški	Član Stalnog odbora partijskog odbora Autonomne ujgurske regije Xinjiang (XUAR) i tajnik Odbora za politička i pravna pitanja XUAR-a od rujna 2020. Zamjenik člana 14. Nacionalnog narodnog kongresa (NPC, veljača 2023. – veljača 2027.). Bivši direktor i zamjenik tajnika partije Ureda za javnu sigurnost u Xinjiangu (XPSB) od 2017. do siječnja 2021. Kao tajnik Odbora za politička i pravna pitanja XUAR-a od rujna 2020. Wang Mingshan odgovoran je za održavanje unutarnje sigurnosti i izvršavanje zakonodavstva u XUAR-u. Obnašajući tu funkciju na ključnom je političkom položaju te zadužen za praćenje programa masovnog nadzora, pritvaranja i indoktrinacije usmjerenog na Ujgure i osobe koje su pripadnici drugih muslimanskih etničkih manjina. Kao bivši direktor i zamjenik tajnika partije XPSB-a (od 2017. do siječnja 2021.) bio je na ključnom položaju u sigurnosnom aparatu Xinjianga te je izravno odgovoran za provedbu navedenog programa. Osobito, XPSB je uspostavio „Integriranu platformu za zajedničke operacije” (IJOP), program koji koristi velike količine podataka i koji se upotrebljava za praćenje milijuna Ujgura u regiji Xinjiang te za označavanje osoba za koje se smatra da su „potencijalna prijetnja” kako bi ih se poslalo u logore za pritvaranje. Na trenutačnom položaju i s obzirom na njegove prijašnje funkcije Wang Mingshan odgovoran je za teška kršenja ljudskih prava u Kini, posebice masovna proizvoljna pritvaranja i ponižavajuće postupanje u odnosu na Ujgure i osobe koje su pripadnici drugih muslimanskih etničkih manjina, kao i sustavna kršenja njihove slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja.	22.3.2021.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2721/oj

	Imena (transliteracija na latinično pismo)	Imena	Identifikacijski podaci	Razlozi za uvrštenje na popis	Datum uvrštenja na popis
10.	RI Yong Gil također poznat kao RI Yong Gi, RI Yo'ng-kil, YI Yo'ng-kil	리영길 (korejski način pisanja)	Položaj(-i): načelnik glavnog stožera Narodne armije Koreje Čin: podmaršal Datum rođenja: 1955. Državljanstvo: Demokratske Narodne Republike Koreje Spol: muški	RI Yong Gil načelnik je glavnog stožera Narodne armije Koreje (KPA). Bio je ministar nacionalne obrane Demokratske Narodne Republike Koreje od lipnja ili srpnja 2021. do prosinca 2022. Od siječnja 2021. do lipnja ili srpnja 2021. bio je ministar socijalne sigurnosti. Od 2018. do siječnja 2021. bio je i načelnik glavnog stožera Narodne armije Koreje. Promaknut je u podmaršala Narodne armije Koreje 14. travnja 2022. Kao načelnik glavnog stožera Narodne armije Koreje i bivši ministar nacionalne obrane Ri Yong Gil odgovoran je za raširena teška kršenja ljudskih prava koja je počinila Narodna armija Koreje, a među ostalim članovi Zapovjedništva za vojnu sigurnost i drugih jedinica Narodne armije Koreje. Ministarstvo socijalne sigurnosti Demokratske Narodne Republike Koreje (ranije poznato kao Ministarstvo narodne sigurnosti ili Ministarstvo javne sigurnosti) i Zapovjedništvo za vojnu sigurnost glavne su institucije su zadužene za provedbu represivnih sigurnosnih politika Demokratske Narodne Republike Koreje, što uključuje ispitivanje i kažnjavanje osoba koje „nezakonito" bježe iz Demokratske Narodne Republike Koreje. Osobito, preko svojeg Ureda za zatvorske ustanove Ministarstvo socijalne sigurnosti zaduženo je za vođenje zatvorskih kampova i radnih centara za kratkotrajno pritvaranje u kojima se zatvorenici/pritvorenici namjerno izgladnjuju te se prema njima na druge načine nečovječno ili ponižavajuće postupa. Kao bivši voditelj Ministarstva socijalne sigurnosti Ri Yong Gil odgovoran je za teška kršenja ljudskih prava u Demokratskoj Narodnoj Republici Koreji, posebice mučenje i drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, izvansudska, prijeka ili proizvoljna pogubljenja i ubojstva, prisilni nestanak osoba i proizvoljna uhićenja ili pritvaranja, kao i raširen prisilni rad i seksualno nasilje nad ženama.	22.3.2021.

	Imena (transliteracija na latinično pismo)	Imena	Identifikacijski podaci	Razlozi za uvrštenje na popis	Datum uvrštenja na popis
18.	Valery (Valeriy) Nikolaevich ZAKHAROV	Валерий Николаевич Захаров (ruski način pisanja)	Položaj(-i): savjetnik za sigurnost predsjednika Srednjoafričke Republike Identifikacijska oznaka grupe Wagner: M-5658 Datum rođenja: 12.1.1970. Mjesto rođenja: Leningrad, Ruski SFSR (sada Ruska Federacija) Državljanstvo: rusko Spol: muški	Valery Zakharov, bivši član Savezne sigurnosne službe Ruske Federacije (FSB), bivši je savjetnik za sigurnost predsjednika Srednjoafričke Republike. Ključna je osoba u zapovjednoj strukturi grupe Wagner i održava bliske veze s ruskim vlastima. S obzirom na svoj bivši utjecajan položaj u Srednjoafričkoj Republici i na svoju vodeću ulogu u grupi Wagner, Valery Zakharov odgovoran je za teške povrede ljudskih prava koje je grupa Wagner počinila u Srednjoafričkoj Republici, uključujući izvansudska, prijeka ili proizvoljna pogubljenja i ubojstva. To uključuje ubojstvo trojice ruskih novinara 2018., za čiju je sigurnost bio odgovoran Valery Zakharov.	13.12.2021.
19.	Maxim SHUGALEY također poznat kao Maksim SHUGALEI	Максим ШУГАЛЕЙ (ruski način pisanja)	Položaj(-i): predsjednik subjekta Foundation for the Defence of National Values (FDNV) Datum rođenja: 24.2.1966. Mjesto rođenja: Lenjingrad,bivši SSSR (sada Sankt Peterburg, Ruska Federacija) Državljanstvo: rusko Spol: muški Br. putovnice ili osobne iskaznice: 710508436 (ruska putovnica)	Maxim Shugaley voditelj je Foundation for the Defence of National Values (FDNV), subjekta povezanog s grupom Wagner. FDNV djeluje kao ogranak grupe Wagner za odnose s javnošću, a uloga Maxima Shugaleya u FDNV-u uključuje usmjeravanje propagande i kampanja dezinformiranja koje promiču grupu Wagner, među ostalim kako bi se povećao ugled grupe Wagner i pružila potpora razmještanju njezinih snaga, kao i prikriveno uplitanje na korist grupe Wagner u različitim zemljama u kojima djeluje. Grupa Wagner uvrštena je na popis radi teških povreda ljudskih prava, što uključuje mučenje te izvansudska, prijeka ili proizvoljna pogubljenja i ubojstva, u nekoliko zemalja, među ostalim u Libiji, Maliju i Srednjoafričkoj Republici. Maxim Shugaley povezan je s grupom Wagner i odgovoran je za podupiranje i poticanje djelovanja grupe Wagner putem propagande i dezinformacija koje promiču grupu Wagner.	25.2.2023.

	Imena (transliteracija na latinično pismo)	Imena	Identifikacijski podaci	Razlozi za uvrštenje na popis	Datum uvrštenja na popis
21.	Konstantin Alexsandrovich PIKALOV	Константин Александрович ПИКАЛОВ (ruski način pisanja)	Položaj(-i): jedan od zapovjednika grupe PMC Wagner u Africi Datum rođenja: 23.7.1968. Državljanstvo: rusko Spol: muški	Konstantin Pikalov, kodno ime „Mazaï” (Mazay), jedan je od čelnika grupe Wagner i odgovoran je za operativne aktivnosti grupe Wagner u Africi, posebno u Srednjoafričkoj Republici. Optužen je za poticanje ubojstva triju ruskih novinara u srpnju 2018. Od travnja 2023. na čelu je i nove paravojne skupine (Convoy) osnovane u studenome 2022. radi sudjelovanja u ruskom agresivnom ratu protiv Ukrajine. Grupa Wagner uvrštena je na popis radi teških povreda ljudskih prava, što uključuje mučenje te izvansudska, prijeka ili proizvoljna pogubljenja i ubojstva, u nekoliko zemalja, među ostalim u Srednjoafričkoj Republici. S obzirom na svoj položaj u zapovjedništvu grupe Wagner, Konstantin Pikalov odgovoran je za teške povrede ljudskih prava koje je grupa Wagner počinila u Srednjoafričkoj Republici.	25.2.2023.
24.	Alexander Alexandrovich IVANOV također poznat kao: Aleksandr Alexandrovich IVANOV Alexandre Alexandrovich IVANOV	Александр Александрович ИВАНОВ (ruski način pisanja)	Položaj(-i): predstavnik instruktorâ grupe Wagner u Srednjoafričkoj Republici Datum rođenja: 14.6.1960. Državljanstvo: rusko Spol: muški Adresa: Bangui, Srednjoafrička Republika	Alexander Ivanov glasnogovornik je grupe Wagner u Srednjoafričkoj Republici. Također je čelnik ruske „Unije službenika za međunarodnu sigurnost”, poznate i pod nazivom „Zajednica službenika za međunarodnu sigurnost” (*Officers Union for International Security*, COSI), fiktivnog društva grupe Wagner koje šalje ruske vojne instruktore u Srednjoafričku Republiku. Ti instruktori su plaćenici grupe Wagner. Grupa Wagner uvrštena je na popis radi teških povreda ljudskih prava u nekoliko zemalja, što uključuje mučenje te izvansudska, prijeka ili proizvoljna pogubljenja i ubojstva, među ostalim u Srednjoafričkoj Republici. Kao službeni predstavnik ruskih vojnih instruktora Alexander Ivanov uključen je u teška kršenja ljudskih prava koja je u Srednjoafričkoj Republici počinila grupa Wagner.	25.2.2023.

	Imena (transliteracija na latinično pismo)	Imena	Identifikacijski podaci	Razlozi za uvrštenje na popis	Datum uvrštenja na popis
35.	Toe UI također poznat kao: Toe YI		Položaj(-i): zamjenik ministra unutarnjih poslova Čin: general-bojnik Državljanstvo: mjanmarsko/burmansko Spol: muški	General-bojnik Toe Ui imenovan je zamjenikom ministra unutarnjih poslova 3. veljače 2023. Bivši je zamjenik zapovjednika Ureda načelnika za vojne i sigurnosne poslove (OCMSA). OCMSA je odgovorna za upravljanje centrima za pritvaranje i ispitivanje u Mjanmaru/Burmi te je zadužena za prikupljanje obavještajnih podataka. Osoblje OCMSA-a pod Uijevom nadležnošću koristi se prisilnim skidanjem do gola, silovanjem, elektrošokovima, spaljivanjem spolnih organa i prekomjernim nasiljem tijekom proizvoljnog pritvaranja i ispitivanja muškaraca, žena i članova LGBTIQ zajednice. U svojstvu zamjenika zapovjednika OCMSA-e general-bojnik Toe Ui odgovoran je za teška kršenja ljudskih prava u Mjanmaru/Burmi, uključujući proizvoljna pritvaranja i mučenja, kao i za sustavno i rašireno seksualno i rodno uvjetovano nasilje.	7.3.2023.”;

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2721/oj

2. u odjeljku B („Pravne osobe, subjekti i tijela”) unosi za sljedeća tri subjekta zamjenjuju se sljedećim:

	Imena (transliteracija na latinično pismo)	Imena	Identifikacijski podaci	Razlozi za uvrštavanje na popis	Datum uvrštenja na popis
„8.	Foundation for the Defence of National Values (FDNV) Fund for the Defence of National Values (FDNV) Foundation/organization for the Protection of National Values (FPNV)/(FZNC) Foundation for National Values Protection		Mjesto upisa u registar: Moscow (Moskva) (64 Zemlyanoy Val str., building 2, office 201, Moscow, Russian Federation) Internetske stranice: https://en.fznc.ru/	Subjekt Foundation for the Defence of National Values (FDNV) povezan je s grupom Wagner. FDNV djeluje kao odjel za odnose s javnošću grupe Wagner. Usmjerava propagandu i kampanje dezinformiranja u korist grupe Wagner, među ostalim kako bi se povećao ugled grupe Wagner i pružila potpora razmještanju njezinih snaga, te u korist grupe Wagner sudjeluje u prikrivenom uplitanju u raznim zemljama u kojima djeluje. Grupa Wagner uvrštena je na popis radi teških povreda ljudskih prava, što uključuje mučenje te izvansudska, prijeka ili proizvoljna pogubljenja i ubojstva, u nekoliko zemalja, među ostalim u Libiji, Maliju i Srednjoafričkoj Republici. FDNV je povezan s grupom Wagner i odgovoran je za podupiranje i poticanje djelovanja grupe Wagner putem propagande, političkog uplitanja i dezinformacija koji promiču grupu Wagner.	25.2.2023.
10.	Meroe Gold Co. Ltd. također poznat kao: Meroe For Agricultural & Animal Production; Al-Solag; Al-Sarraj Mining Company Ltd; Al-Sawlaj Mining Company Ltd; Al-Solaj Mining Company)		Mjesto upisa u registar: Al-jref Gharb Plot 134 Blok 1h, Khartoum (Kartum), Sudan Ostale informacije: vađenje ostalih ruda obojenih metala Povezano s: Al Sawlaj for Mining Ltd الصولج Aswar Multi Activities Co., Ltd	Meroe Gold je paravan subjekt za operacije grupe Wagner u Sudanu i blisko je povezan s tom grupom. Grupa Wagner povezala se sa sudanskom vojskom i tako osigurala iskorištavanje i izvoz sudanskog zlata u Rusiju. Meroe Gold povezan je s grupom Wagner, uvrštenom na popis radi teških povreda ljudskih prava, što uključuje mučenje te izvansudska, prijeka ili proizvoljna pogubljenja i ubojstva, u nekoliko zemalja, među ostalim u Sudanu. Svojim aktivnostima, Meroe Gold također podupire te povrede počinjene u Sudanu.	25.2.2023.

	Imena (transliteracija na latinično pismo)	Imena	Identifikacijski podaci	Razlozi za uvrštavanje na popis	Datum uvrštenja na popis
14.	Sirijska republikanska garda		Mjesto upisa u registar: Sirija Povezani pojedinci: brigadni general Mohamed Qasem (zamjenik zapovjednika), general Malik Aliaa (vrhovni zapovjednik), Mohammad Nayouf, Mohamed Kaddor (zapovjednici), predsjednik Bashar Al-Assad	Sirijska republikanska garda subjekt je odgovoran za sigurnost dužnosnika i dio je sirijskih snaga sigurnosti. U njezinim redovima raširenо je seksualno i rodno uvjetovano nasilje nad ženama, posebno tijekom aktualnog sukoba u Siriji. Žrtve su prijavile nasilna silovanja i mučenja nakon proizvoljnih uhićenja i tijekom proizvoljnog pritvora. Sirijska republikanska garda dio je sustavnog pristupa sirijskog režima u okviru kojeg se seksualno i rodno uvjetovano nasilje upotrebljava za represiju i zastrašivanje sirijskog naroda, posebno žena i djevojčica. Sirijska republikanska garda stoga je odgovorna za teška kršenja ljudskih prava u Siriji, uključujući mučenje i drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, proizvoljna uhićenja ili pritvaranja te sustavno seksualno i rodno uvjetovano nasilje.	7.3.2023.”.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2721/oj